

Zemkopības ministrija

Latvijas Akvakultūras attīstības plāns 2021-2027

20.04.2021

Zemkopības ministrija

Plāna izstrādi nosaka
Kopējās
zivsaimniecības
politikas Regula.

Plāns cieši saistīts ar
EJZAF un ZRP 2021-
2027 ieviešanu
Latvijā. Bez plāna ZRP
nevar īstenot.

Plānā ietvertas darbības
tikai jomās, kurās būtu
novēršamas nepilnības
vai nepieciešama rīcība
akvakultūras sektora
atbalstam un tālākai
attīstībai.

Plāna mērķis - Konkurētspējīgas, izaugsmi veicinošas akvakultūras turpmākā attīstība, pielietojot inovatīvus, izmaksu ziņā efektīvus un vidi saudzējošus risinājumus.

- ▶ Ir pietiekoši ūdens resursi - iekšējie un pazemes ūdeņi, kā arī jūras un zemes teritorijas darbības nodrošināšanai.
- ▶ Akvakultūrā izveidota efektīva pārvaldības sistēma (PVD, VVD, LDC) un papildu vai jaunas administratīvās slodzes veidošanai nebūtu pamata
- ▶ Laika gaitā pieaudzis uzņēmumu (par 59%) un strādājošo (par 27%) skaits un apgrozījums (2 reizes).
- ▶ Pieaug zivju audzēšana baseinos un recirkulācijas sistēmās.
- ▶ Tomēr ražošanas apjomi un vērtība pa gadiem ir svārstīgi, kā arī nelieli - 623 līdz 863 t un 1,6 līdz 3,9 milj. EUR. Tirgus ir mainīgs un ietekmē izaudzētā realizāciju.

Akvakultūras darbība un izaicinājumi (I)

- ▶ Dīksaimniecību produkcija veido 82% no saražotā, galvenokārt karpas. Citu sugu (ap 20) apjomi pagaidām ir mazi.
- ▶ Klimatiskie un hidroloģiskie apstākļi limitē audzējamo sugu sastāvu un produktivitāti dīksaimniecībās.
- ▶ 80% izaudzētā tiek realizēti svaigā veidā.
- ▶ Praktiski nenotiek produkcijas eksports.
- ▶ Starp uzņēmumiem nav vērojama kooperācija ražošanas un tirgus jautājumos.
- ▶ Vienlaikus dīksaimniecības sniedz pozitīvu ieguldījumu vides pakalpojumu nodrošināšanā (dzīvotņu un aizsargājamo sugu saglabāšanā).

Akvakultūras darbība un izaicinājumi (II)

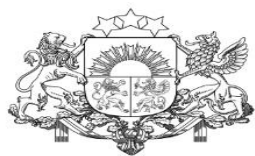

Zemkopības ministrija

Risinājumi un darbības plāna mērķu īstenošanai (I)

1. Konkurētspēja, inovācijas, to pārnese ražošanā:

- ✓ Kvalitatīva, droša pārtika, konkurētspējīga ražošana un tirgus.
- ✓ Inovācijas un sadarbība ar zinātni, inovāciju ieviešana ražošanā.
- ✓ Produkcijas dažādošana (tostarp apstrāde), pievienotā vērtība.
- ✓ Ražošanas izmaksu efektivitāte (energotaupība, atjaunojamo resursu izmantošana, digitalizācija u.c.), īpaši recirkulācijas sistēmās.
- ✓ Eksporta un vietējā tirgus attīstība, akvakultūras produktu popularizācija.
- ✓ Uzņēmēju kooperācija ražošanas un tirgus jautājumos.
- ✓ Jūras akvakultūras iespēju izpētes pilotprojekti.
- ✓ Bioekonomikas stratēģijas un Eiropas Zaļā kursa mērķu sasniegšanas veicināšana ar atbilstošiem projektiem akvakultūrā.

Zemkopības ministrija

Risinājumi un darbības plāna mērķu īstenošanai (II)

- ✓ Publiskais atbalsts saimniecību izturētspējai (ekonomisko, veselības un slimību krīžu gadījumos).
- Ar publisko atbalstu plāna ietvaros būtu jāveicina:
 - 1) Investīcijas akvakultūrā;
 - 2) Investīcijas akvakultūras produktu apstrādē;
 - 3) Inovācijas akvakultūrā;
 - 4) Tirdzniecības veicināšanas pasākumi.

2. Vides ilgtspēja un klimata pārmaiņu ietekmes mazināšana:

- ✓ Dīkšsaimniecības - būtisks vides pakalpojumu elements, kas sniedz ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības un dzīvotņu saglabāšanā.
- ✓ Tomēr tas neļauj izmantot ūdeņu maksimālās produktivitātes potenciālu, tiek zaudēta daļa iespējamo ienākumu, cieš konkurētspēja.
- ✓ Ievērojamus zaudējumus dīkšsaimniecībām nodara aizsargājamie un nemedījamie putni un dzīvnieki.

Zemkopības ministrija

Risinājumi un darbības plāna mērķu īstenošanai (III)

- ✓ Ar bioloģiskām (videi draudzīgām metodēm) audzētu akvakultūras produktu ražošanas izmaksas ievērojami pārsniedz ar konvencionālām metodēm audzētas produkcijas izmaksas.
- ✓ Sabiedrības interešu par vides un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu līdzsvarošana ar akvakultūras ražotāju konkurētspēju, pamato publiskā atbalsta sniegšanu neiegūto ieņēmumu vai papildus izmaksu segšanai.
- ✓ Jāveicina akvakultūras saimniecību pielāgošanās ar klimata pārmaiņām saistītajiem faktoriem un tam nepieciešamo inovatīvo risinājumu izstrādei.
- ✓ Akvakultūrā īstenojamiem projektiem jāsekmē arī virzība uz jauno ES politikas iniciatīvu – Biodaudzveidības stratēģijas un Eiropas Zaļais kurss izvirzīto mērķu sasniegšanu.
- Ar publisko atbalstu būtu jāveicina:
 - 1) Akvakultūra, kas nodrošina vides pakalpojumus;
 - 2) Klimata pārmaiņu negatīvās ietekmes novēršana

Zemkopības ministrija

Risinājumi un darbības plāna mērķu īstenošanai (IV)

3. Pētniecība, zināšanas un akvakultūras datu nodrošinājums:

- ✓ BIOR, LLU, RTU u.c. aktivitāšu paplašināšana pētniecībā un inovāciju izstrādē, kā arī zināšanu pārnēsē akvakultūras jomā.
- ✓ BIOR API centra efektīvāka iesaiste pielietojamo tehnoloģiju pētījumū (īpaši recirkulācijas sistēmās) un inovāciju projektu īstenošanā, konsultācijās un nozares pārstāvju apmācībā.
- ✓ ZST organizētās pieredzes apmaiņas/labās prakses nodošanas iespēju attīstība (pieredzes braucieni, semināri, informācijas materiāli u.c.).
- ✓ Pārvaldībai nepieciešamo akvakultūras datu vākšanas nodrošinājums.
- Ar publisko atbalstu jāveicina:
 - 1) Eksperimentāli/pētnieciski projekti, inovāciju izstrāde;
 - 2) Pieredzes un zināšanu pārnese;
 - 3) Datu vākšana un apstrāde pārvaldības un zinātniskos nolūkos.

- ▶ Publiskie finanšu līdzekļi būs pieejami no ZRP 2021-2027, līdz ar to finansējuma apjomi un izpildes rādītāji jāskatās ZRP 2021-2027, un plānā tie netiek dublēti.
- ▶ Nepieciešamības gadījumā, lai pielāgotos situācijas izmaiņām nozarē, tiks pārskatīta tikai ZRP 2021-2027, bet plāna pārskatīšana netiek paredzēta.

Ar plāna
īstenošanu
saistītie
finanšu resursi
un izpildes
rādītāji

Zemkopības ministrija

Paldies par uzmanību!